

ved Vridninger og horizontale Bevægelser, men navnlig ved Overskydninger. Mindre Betydning tillægges de Bevægelser, der senere har fundet Sted. Beliggenheden af de gamle Spring og Overskydninger har bestemt Hovedtrækkene af Landskabsdannelsen helt op i Nutiden, og Detailformene er for en stor Del bestemt af Fordelingen af gamle Sprækkezoner i Klippegrunden, idet Sprækkezoner og Bevægelsesflader har virket som Svaghedsomraader, hvor Erosionen med størst Virkning har kunnet angribe.

Den Helhedsopfattelse af det svenske Grundfjælds Overfladeudvikling gennem det uhyre Tidsrum fra langt forud for kambrisk Tid til vore Dage, altsaa i hvert Fald gennem nogle Milliarder Aar, som skulde være det fælles Maal for disse Undersøgelser, er endnu langt fra at være færdig, men gennem et omhyggeligt og detailleret Studium af visse Type-Omraader kommer man efterhaanden i Besiddelse af saa meget Materiale, at Hovedlinjerne begynder at vise sig, og det her foreliggende Arbejde har aabenbart bragt meget nyt Stof og paa visse Felter forøget Klarhed i Problemerkens Mangfoldighed.

Niels Nielsen.

The zoology of Iceland. Udgivet af en Komité under Ledelse af Árni Friðriksson og S. L. Tuxen. Levin & Munksgaard, Ejnar Munksgaard. København. Vol. I, Part 6 R. Spærek: The Benthonic Animal Communities of the Coastal Waters (Kr. 4,50). Vol. II, Part 23. E. Wessenberg — Lund: Gephyrea. (Kr. 1,50).

Den virkelig storstilede Plan, hvis Virkeliggørelse her er paa-begyndt, gaar ud paa at give en Fremstilling af Dyrelivet i Island og omgivende Have paa Grundlag af trykte Kilder, Museumsmateriale og nye Indsamlinger udført til dette særlige Formaal. Rent kvantitativt vil derfor en væsentlig Del af Værket (3 Bind) blive optaget af en Fortegnelse over de fundne Arter, deres Findesteder indenfor islandsk Omraade samt en Oversigt over den paa-gældende Dyregruppes Udbredelse i Island ledsaget af Kort.

I Tilslutning til den systematiske Del, der i saglig Henseende er Værkets Kerne, vil der komme et indledende Bind med en geografisk Oversigt og en Redegørelse for de vigtigste Dyresamfund paa Land og i Hav og endelig et afsluttende Bind om Islands dyre-geografiske Stilling.

Man har længe været opmærksom paa, at Faunaen langs det nordatlantiske Ø-Bælte fra Skotland over Shetlandsøerne, Færøerne, Island og Grønland til Nordamerikas Fastland rummede en Række Problemer af fundamental Art vedrørende isolerede Øers Befolkning af levende Væsener, deres Opstaaen og Vandring. Alene

det Forhold, at en isoleret Ø som Island er beboet af Landdyr og Landplanter er for saa vidt ejendommeligt. Hvorfra er de kommen, og hvorledes er de indvandret, hvornaar er det sket, hvordan er det gaaet med den islandske Dyreverden under Istiderne? Og endnu en Gruppe af Spørgsmaal: Har en Dyreart, der f. Eks. har levet isoleret i Island skal vi sige 200,000 Aar, bevaret samme Skikkelse som dens Fæller, der blev tilbage paa det europæiske eller amerikanske Kontinent?

For at forklare Indvandringen af levende Væsener har man opstillet en Theori om en Landbro fra Europa til Amerika langs den nævnte Linje, og man har endog ment at finde Vidnesbyrd om, at denne Landbro skulde have eksisteret efter sidste Nedisning. Ganske vist maa det siges, at geologiske Vidnesbyrd om en saadan Landbro har man ikke kunnet tilvejebringe, og det er vanskeligt at forene Theorierne med visse gængse geologiske Forestillinger.

Af mange Grunde vil det saaledes være meget ønskeligt at faa en grundig Redegørelse for Faunaen langs den nævnte Række af Øer og Øgrupper. Allerede gennem en Aarrække har man studeret den vest- og østgrønlandske Fauna, og herom foreligger et meget stort Materiale. Færøerne er for Tiden under Behandling, og der udgives et stort Værk: „The Zoology of the Færoes“ bygget efter nogenlunde samme Principper som det her omtalte Værk om den islandske Fauna. Man vil saaledes, om alt gaar vel, i Løbet af en halv Snes Aar have et enestaaende Materiale af dyregeografisk Art, og man har Grund til at forvente overordentlig interessante Resultater af Undersøgelsen.

Gennem de senere Aartiers Arbejde er man blevet klar over, at Island i fysisk-geografisk og geologisk Henseende er et Studiefelt af ganske enestaaende Betydning, og det vil uden Tvivl vise sig, at Island ogsaa i denne biologiske og dyregeografiske Undersøgelse vil blive det Omraade, hvor Problemerne for Alvor kommer frem.

Det maa derfor hilses med Glæde, at det er lykkedes gennem et intimt dansk-islandsk Samarbejde at faa dette store Arbejde saa langt, at en Udgivelse af Resultaterne har kunnet paabegyndes. Den økonomiske Basis for Udgivelsen er tilvejebragt af Carlsbergfondet, Rask-Ørsted-Fondet og Sáttmálasjóður. Værket vil omfatte 100—150 Art (1500—2000 Sider). Prisen for Subskribenter vil blive 1 Kr. pr. Ark.

Niels Nielsen.

Iceland 1936. Edited by Thorsteinn Torsteinsson. 224 S. III Edition Reykjavik 1936.

Enhver, som har nogen Tilknytning til Island, kender de tidligere